

Annales

Instituti

Archaeologici

VII - 2011

Godišnjak

*Instituta za
arheologiju*

Nakladnik/Publisher

INSTITUT ZA ARHEOLOGIJU
INSTITUTE OF ARCHAEOLOGY

Adresa uredništva/Adress of the editor's office

Institut za arheologiju/Institute of Archaeology
HR-10000 Zagreb, Ulica Ljudevita Gaja 32
Telefon/phone 385 (0) 1 6150250
Fax 385 (0) 1 6055806
e-mail: iarh@iarh.hr
<http://www.iarh.hr>

Glavni i odgovorni urednik/Editor in chief

Željko Tomičić

Izvršni urednik/Desk editor

Kristina Jelinčić
Kristina Turkalj

Tehnički urednik/Technical editor

Kristina Jelinčić
Kristina Turkalj

Izdavački savjet/Editorial committee

Vlasta Begović, Marko Dizdar, Dunja Glogović, Snježana Karavanić, Goranka Lipovac Vrkljan, Branka Migotti, Kornelija Minichreiter, Ante Rendić Miočević, Tajana Sekelj Ivančan, Tihomila Težak Gregl, Željko Tomičić, Ante Uglešić

Prijevod na engleski/English translation

Nikolina Matetić Pelikan (ETNOtrend d.o.o.)

Lektura/Language editor

Renata Draženović (hrvatski jezik/Croatian)
Stephen Hindlaugh (engleski jezik/English)

Dizajn/Design

REBER DESIGN

Korektura/Proofreaders

Kristina Jelinčić
Kristina Turkalj

Računalni slog/Layout

Hrvoje Jambrek

Tisak/Printed by

PRINTERA GRUPA d.o.o., Sveta Nedelja

Naklada/Circulation

600 primjeraka/ Copies

©Institut of archaeology, Zagreb 2011.

SADRŽAJ

Arheološka istraživanja

- 9** **Daria Ložnjak Dizdar**
Mirela Hutinec
Sotin, probna arheološka istraživanja 2010.
- 13** **Zvonko Bojčić**
Marko Dizdar
Tomislav Hršak
Tino Leleković
Rezultati probnih istraživanja nalazišta Batina–Sredno 2010. godine
- 20** **Marko Dizdar**
Probna iskopavanja i nadzor na izgradnji dionice državne ceste D-34 – obilaznica Donjeg Miholjca
- 23** **Marko Dizdar**
Probna iskopavanja i nadzor na izgradnji dionice državne ceste D-2 – obilaznica Našica
- 26** **Daria Ložnjak Dizdar**
Zaštitna istraživanja nalazišta AN 2a Markovac Našički–Orašje 2 na izgradnji obilaznice Našica
- 30** **Daria Ložnjak Dizdar**
Hrvoje Potrebica
Probna iskopavanja prapovijesnog nalazišta u Vlatkovcu
- 34** **Kornelija Minichreiter**
Slavonski Brod, Galovo, arheološka istraživanja 2010. g.
- 37** **Tatjana Tkalčec**
Arheološka istraživanja nalazišta Crkvari – crkva sv. Lovre 2010. godine
- 41** **Daria Ložnjak Dizdar**
Marija Mihaljević
Marko Dizdar
Dolina 2010. – rezultati probnih istraživanja prapovijesnog groblja Glavičice
- 45** **Tatjana Tkalčec**
Probna arheološka istraživanja visinskog gradišta Sveta Ana – Gradina 2010.
- 50** **Tajana Sekelj Ivančan**
Rezultati istraživanja nalazišta Virje – Volarski breg u 2010. godini

CONTENTS

Archaeological Excavations

- 9** **Daria Ložnjak Dizdar**
Mirela Hutinec
Sotin, Archaeological Trial Excavations 2010
- 13** **Zvonko Bojčić**
Marko Dizdar
Tomislav Hršak
Tino Leleković
Results of the 2010 Trial Excavations of the Batina–Sredno Site
- 20** **Marko Dizdar**
Trial Excavations and Supervision of the Construction of National Road Section D-34 – Donji Miholjac Bypass
- 23** **Marko Dizdar**
Trial Excavations and Supervision of the Construction of the D-2 National Road Route–Našice Bypass
- 26** **Daria Ložnjak Dizdar**
Protective Excavations of AS 2a Markovac Našički–Orašje 2 during Construction of the Našice Bypass
- 30** **Daria Ložnjak Dizdar**
Hrvoje Potrebica
Trial Excavations of a Prehistoric Site in Vlatkovac
- 34** **Kornelija Minichreiter**
Slavonski Brod, Galovo, Archaeological Research 2010
- 37** **Tatjana Tkalčec**
Archaeological Excavations of the Crkvari–St. Lawrence's Church Site 2010
- 41** **Daria Ložnjak Dizdar**
Marija Mihaljević
Marko Dizdar
Dolina 2010 – Results of Trial Excavations of the Glavičice Prehistoric Cemetery
- 45** **Tatjana Tkalčec**
2010 Archaeological Trial Excavations of the Hill Fort of Sveta Ana–Gradina
- 50** **Tajana Sekelj Ivančan**
Results of the 2010 Excavations of the Virje–Volarski Breg Site

<p>54 Marko Dizdar
Daria Ložnjak Dizdar</p> <p>Probna istraživanja nalazišta AN 1 Grabrić na trasi auto-ceste A13, dionica Čvor Vrbovec 2 – Čvor Farkaševac</p>	<p>54 Marko Dizdar
Daria Ložnjak Dizdar</p> <p><i>Trial Excavations of AS 1 Grabrić on the A13 Motorway Route, Section: Vrbovec 2 Junction-Farkaševac Junction</i></p>
<p>57 Branko Kirigin
Ivančica Schrunk
Vlasta Begović
Marinko Petrić
Marina Ugarković</p> <p>Hvar, otok Sv. Klement, uvala Soline, arheološka istraživanja 2010.</p>	<p>57 Branko Kirigin
Ivančica Schrunk
Vlasta Begović
Marinko Petrić
Marina Ugarković</p> <p><i>Hvar, Island of Sveti Klement – Soline Bay, Archaeological Excavations 2010</i></p>
<p>61 Marko Dizdar
Asja Tonc
Daria Ložnjak Dizdar</p> <p>Zaštitna istraživanja nalazišta AN 6 Gornji Vukojevac na trasi auto-ceste Zagreb – Sisak, dionica Velika Gorica jug – Lekenik</p>	<p>61 Marko Dizdar
Asja Tonc
Daria Ložnjak Dizdar</p> <p><i>Rescue Excavations of AS 6 Gornji Vukojevac on the Zagreb – Sisak Motorway Route, Section Velika Gorica South – Lekenik</i></p>
<p>65 Juraj Belaj
Filomena Sirovica</p> <p>Arheološka istraživanja na lokalitetu Stari grad u Ivancu godine 2010.</p>	<p>65 Juraj Belaj
Filomena Sirovica</p> <p><i>Archaeological Excavations at the Stari Grad Site in Ivanec 2010</i></p>
70 Tatjana Tkalčec Arheološka istraživanja burga Vrbovca u Klenovcu Humskom 2010. godine	70 Tatjana Tkalčec <i>2010 Archaeological Excavations of Vrbovec Castle in Klenovec Humski</i>
<p>74 Tatjana Tkalčec
Snježana Karavanić
Andreja Kudelić</p> <p>Zaštitna arheološka istraživanja na Starom gradu Dubovac 2009-2010.</p>	<p>74 Tatjana Tkalčec
Snježana Karavanić
Andreja Kudelić</p> <p><i>Archaeological Rescue Excavations at Stari Grad Dubovac 2009-2010</i></p>
<p>81 Snježana Karavanić
Andreja Kudelić</p> <p>Istraživanje prehistorijskih gradina Barilović-Osovlje i Crkvina-Bukovlje (Karlovačka županija)</p>	<p>81 Snježana Karavanić
Andreja Kudelić</p> <p><i>Excavations of Prehistoric Hill Forts at Barilović-Osovlje and Crkvina-Bukovlje (Karlovac County)</i></p>
85 Asja Tonc Rezultati probnih istraživanja na gradini Sv. Trojice kod Stari-grada-Paklenice 2010.	85 Asja Tonc <i>Results of the Trial Excavations of the Sveta Trojica Hill Fort near Starigrad-Paklenica 2010</i>
88 Goranka Lipovac Vrkljan Crkvenica – <i>Ad turres</i>, prošlogodišnje otkriće još jedne rimske keramičarske peći na lokalitetu „Igralište“	88 Goranka Lipovac Vrkljan <i>Crkvenica – Ad Turres, Last Year's Discovery of Another Roman Kiln at the "Igralište" Site</i>
<p>93 Bartul Šiljeg
Vladimir Kovačić
Andreja Kudelić
Ana Konestra</p> <p>Arheološko-konzervatorska istraživanja lokaliteta Stancija Blek kod Tara u 2010. g.</p>	<p>99 Bartul Šiljeg
Vladimir Kovačić
Andreja Kudelić
Ana Konestra</p> <p><i>2010 Archaeological-Conservation Research of the Stancija Blek Site near Tar</i></p>

Terenski pregledi

98 **Zorko Marković**
Mirjana Paušak

Terenski pregled arheoloških lokaliteta u Valpovštini 2010.

102 **Zorko Marković**
Jasna Jurković

Rezultati rekognosciranja arheoloških terena oko Našice 2010. godine

108 **Kornelija Minichreiter**
Zorko Marković

Arheološki lokaliteti na trasi brze ceste Brestovac – Staro Petrovo Selo

112 **Marko Dizdar**
Daria Ložnjak Dizdar

Terenski pregled trase buduće auto-ceste A13, dionica Bjelovar–Virovitica–granica s Mađarskom

118 **Asja Tonc**

Terenski pregled područja izgradnje plovnog kanala „Grad Pag – Košljun“ i područja sanacije kamenoloma Vranja

Field Surveys

98 **Zorko Marković**
Mirjana Paušak

2010 Field Survey of the Valpovo Region Archaeological Sites

102 **Zorko Marković**
Jasna Jurković

The Results of Archaeological Survey of the Terrain around Našice 2010

108 **Kornelija Minichreiter**
Zorko Marković

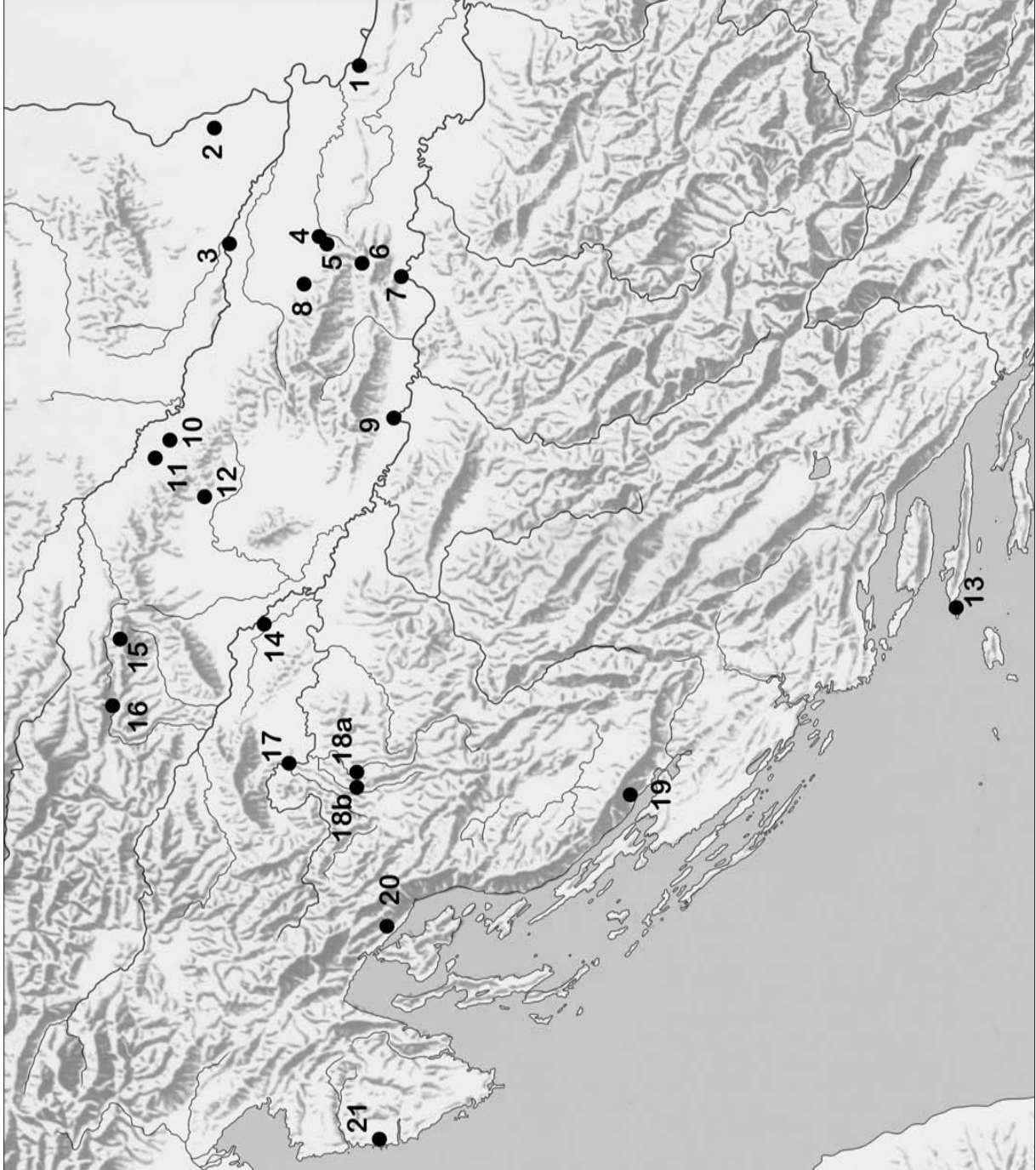
Archaeological Sites on the Brestovac-Staro Petrovo Selo Expressway Route

112 **Marko Dizdar**
Daria Ložnjak Dizdar

Field Survey of the Planned A13 Motorway Route, Section Bjelovar–Virovitica–Hungarian Border

118 **Asja Tonc**

Field Survey of the Planned Construction Area of the Town of Pag-Košljun Channel and the Restoration Area of Vranja Quarry

- 1 Sotin
- 2 Batina-Sredno
- 3 Donji Miholjac - obilaznica
- 4 Našice
- 5 AN 2a Markovac Našički - Orašje 2
- 6 Vlatkovac
- 7 Slavonski Brod - Galovo
- 8 Crkvari
- 9 Dolina-Glavčice
- 10 Sveta Ana Gradina
- 11 Virje-Volarski breg
- 12 AN 1 Grabrič- Farkaševac
- 13 Sv. Klement - Soline
- 14 AN 6 Gornji Vukojevac
- 15 Ivanec
- 16 Klenovec Humski - Plemički grad Vrbovec
- 17 Stari grad Dubovac
- 18a Barilovići - Osovlje
- 18b Crkвина - Bukovlje
- 19 Gradina Sv. Trojice
- 20 Crikvenica - Igralište
- 21 Stancija Blek-Tar

Probna iskopavanja i nadzor na izgradnji dionice državne ceste D-2 – obilaznica Našica

Trial Excavations and Supervision of the Construction of the D-2 National Road Route-Našice Bypass

Marko Dizdar

Primljeno/Received: 07.03.2011.
Prihvaćeno/Accepted: 07.05.2011.

U probnim iskopavanjima i nadzoru na izgradnji obilaznice grada Našica, uz od prije poznata, zabilježena su dosad nepoznata prapovijesna i srednjovjekovna nalazišta. Obilaznica prolazi nizinskim područjem sjeveroistočno od Našica s blagim uzvišenjima smještenim uz vodotoke na kojima su prikupljeni površinski nalazi koji su ukazivali na postojanje nalazišta. U probnim iskopavanjima potvrđeno je postojanje sedam nalazišta za koja su definirane površine predviđene za zaštitna istraživanja koja će omogućiti prikupljanje spoznaja o naseljenosti našičkog područja smještenog u kontaktnoj zoni najsjevernijih obronaka Krndije i dravske ravnice, dok će iskopavanja većih površina omogućiti prikupljanje podataka o infrastrukturi prapovijesnih i srednjovjekovnih naselja.

Ključne riječi: probna iskopavanja, Našice, prapovijest, srednji vijek, naselja, infrastruktura
Key words: trial excavations, Našice, prehistory, Middle Ages, settlements, infrastructure

Sl. 1 Arheološka nalazišta na trasi državne ceste D-2 – obilaznica Našica.

Fig. 1 Archaeological sites on the D-2 national road route-Našice bypass.

Usljed izgradnje dijela državne ceste D-2 – obilaznica Našica (Osječko-baranjska županija), provedena su probna iskopavanja i arheološki nadzor trase na kojoj su od ranije bila poznata tri arheološka nalazišta. Trasa obilaznice, dužine 4,1 km, odvaja se od D-515 ispod krajnjih sjevernih obronaka Krndije, prolazi sjeveroistočnim rubom prigradskog naselja Markovac Našički te se spaja s D-53 koja vodi prema Donjem Miholjcu (sl. 1).¹ Trasa obilaznice prolazi nizinskim područjem kojim

protječe nekoliko manjih vodotoka, od kojih je najveći Našička rijeka, uz koja se nalaze blaga uzvišenja na kojima su i smještena sva pronađena arheološka nalazišta.

U terenskom pregledu dijela trase obilaznice Našica 2003. godine (Minichreiter, Marković 2004), na predviđenoj dionici pronađena su tri nalazišta na kojima se očekivala provedba zaštitnih arheoloških istraživanja. U dogovoru s Investitorom te izvođačem radova (Osijek Koteks d.o.o.), obavljen je

¹ Probna iskopavanja i nadzor provedeni su od ožujka do srpnja 2010. godine, a financirani su sredstvima Hrvatskih cesta d.o.o. Koordinatori od

strane Investitora bili su gosp. Franjo Šokac i gosp. Joško Wolf kojima se zahvaljujemo na suradnji.

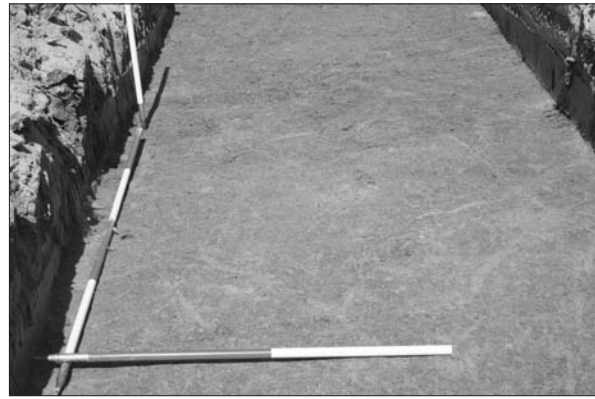
Sl. 2 Iskop probnog rova na AN 4 (snimio: M. Vojtek).
Fig. 2 Trial-trench at AS 4 (photo: M. Vojtek).

probni iskop po središnjoj osi na dijelovima trase obilaznice na kojima nisu bila zabilježena nalazišta kako bi se definirala površina istraživanja od prije poznatih nalazišta te provjerilo moguće postojanje drugih, dosad nepoznatih nalazišta (sl. 2). Na osnovi probnih iskopavanja i arheološkog nadzora, površina predviđena za istraživanja pojedinih od prije registriranih nalazišta je povećana, no otkrivena su i četiri nova, dosad nepoznata nalazišta koja su označena za buduća zaštitna arheološka istraživanja kako bi se prikupile nove spoznaje i nalazi o prapovijesnim i srednjovjekovnim naseljima na našičkom području (sl. 1).

Probna iskopavanja potvrdila su položaje od prije poznatih arheoloških nalazišta AN 1 Markovac Našički–Male Livadke, AN 2 Markovac Našički–Orašje i AN 3 Markovac Našički–Stara Branjevina (Minichreiter, Marković 2004: 58–59). Za kasnosrednjovjekovno naselje AN 1 Markovac Našički–Male Livadke probni iskop pokazao je kako je nalazište potrebno proširiti za oko 150 m prema sjeveru. Radi se o izduženom blagom uzvišenju smještenom uz nekadašnji manji vodotok kojeg trasa obilaznice presijeca u sjevernoj polovici. Isto tako, probni iskop pokazao je kako je potrebno proširiti i AN 2 Markovac Našički–Orašje koje je položeno na povišenom položaju s južne strane Našičke rijeke. Na nalazištu su zabilježeni kasnosrednjovjekovni nalazi, dok oni iz mlađeg željeznog doba nisu izdvojeni. S nepromijenjenom površinom istraživanja ostalo je AN 3 Markovac–Našički–Stara Branjevina koje se nalazi sa sjeverne strane Našičke rijeke na kojem su, osim brojnih kasnosrednjovjekovnih nalaza, zabilježeni i dotad nepoznati keramički ulomci iz mlađeg željeznog doba. S obzirom na prostornu bliskost i istovremenost, kasnosrednjovjekovna naselja na položajima Orašje i Stara Branjevina vjerojatno predstavljaju dio većeg naseobinskog sklopa smještenog na blagim uzvišenjima uz vijugavi tok Našičke rijeke.

Sl. 3 AN 2a Markovac Našički – Orašje 2 (snimio: D. Strešnjak).
Fig. 3 AS 2a Markovac Našički–Orašje 2 (photo: D. Strešnjak).

Sl. 4 Zapuna jame starčevačke kulture na AN 4 Velimirovac – Arenda 1 (snimio: M. Vojtek).
Fig. 4 Pit of Starčevo Culture at AS 4 Velimirovac–Arenda 1 (photo: M. Vojtek).

U probnim iskopavanjima na trasi obilaznice otkrivena su i dosad nepoznata arheološka nalazišta na kojima će se također provesti zaštitna istraživanja.

Na blagoj uzvisini koja se postupno spušta prema jugu i nekadašnjem manjem vodotoku (sl. 3), na površini oranica prikupljeni su ulomci prapovijesne keramike koji su ukazivali na postojanje nalazišta AN 2a Markovac Našički–Orašje 2 koje je položeno nekih stotinjak metara južnije od već spomenutog kasnosrednjovjekovnog nalazišta Orašje. U probnim iskopima izdvojene su zapune objekata s keramičkim nalazima (ulomci posuda, kućni lijev) koje su ukazivale na rubni dio naselja iz eneolitika, odnosno lasinjske kulture čija su nalazišta već poznata na našičkom području (Marković 1977; 1984; 2002).

Još je jedno prapovijesno naselje pronađeno na blagoj, izduženoj uzvisini smještenoj u ravničarskom području sjeverno od Našičke rijeke i nalazišta na Staroj Branjevini. Na površini oranice prikupljeni su keramički i kameni nalazi, dok su u probnim iskopima izdvojene zapune objekata s ulomcima posuda i kućnim lijevom. Izdvojena je zapuna velike zemunice uz koju se nalaze i manje jame ovalnog oblika (sl. 4). Prikupljene spoznaje ukazuju na postojanje naselja starčevačke kulture, čime se novootkriveno nalazište AN 4 Velimirovac–Arenda 1 svrstava među neka od najstarijih na području Našica. Probna iskopavanja potvrdila su tako pretpostavke o postojanju neolitičkog naselja koje je pronađeno u terenskom pregledu trase magistralnog plinovoda Donji Miholjac–Slobodnica (Dizdar, Ložnjak Dizdar 2009: 136–138, nal. red. br. 17 Arenda) čija su zaštitna istraživanja provedena 2009. godine prilikom izgradnje spomenutog plinovoda. Prilikom navedenog terenskog pregleda na zapadnom dijelu uzvisine pronađeni su i nalazi iz kasnog brončanog doba, odnosno virovitičke grupe te srednjeg vijeka (Dizdar, Ložnjak Dizdar 2009: 136). Ipak, u probnom iskopu na trasi obilaznice

Sl. 5 Zapuna jame iz kasnog brončanog doba na AN 5 Velimirovac – Arenda 2 (snimio: M. Vojtek).
Fig. 5 Pit of Late Bronze Age at AS 5 Velimirovac–Arenda 2 (photo: M. Vojtek).

Našica uočeno je kako između neolitičkih i kasnobrončanodobnih objekata postoji dio površine na kojem nije bilo nalaza, pa je zapadni dio odvojen kao posebno nalazište, Velimirovac–Arenda 2. U probnom iskopu na spomenutom nalazištu izdvojene su brojne zapune objekata s keramičkim nalazima, među kojima se prepoznaju zapune stupova koje su postavljene u nizove (vjerojatno od kuća), zatim brojne otpadne jame (sl. 5) te zapuna širokog rova koji je okruživao središnji dio naselja. Prikupljene spoznaje ukazuju na postojanje većeg naselja iz kasnog brončanog doba koje se brojem otkrivenih objekata svrstava među najistaknutija nalazišta iz vremena virovitičke grupe.

Stotinjak metara zapadnije u probnom iskopu pronađeno je još jedno, dosad nepoznato nalazište AN 6 Velimirovac–Branjevina koje je položeno na blagoj uzvisini iznad nekadašnjeg manjeg vodotoka. U probnom iskopu izdvojene su zapune objekata s ulomcima prapovijesne keramike. Prikupljene spoznaje ukazuju kako trasa obilaznice prelazi preko istočnog ruba nalazišta, dok se veći dio nalazi zapadno od D-53 koja predstavlja završetak trase (sl. 1).

Nakon provedbe probnih iskopavanja ukupna dužina arheoloških nalazišta sa 735 m povećana je na 1.875 m, što je u potpunosti opravdalo provedbu probnog iskopa po cijeloj dužini trase obilaznice na kojoj je ukupno pronađeno čak sedam nalazišta. Pojedina nalazišta, poput AN 3 Markovac Našički–Stara Branjevina, AN 4 Velimirovac–Arenda 1 i AN 5 Velimirovac–Arenda 2 izdvajaju se brojem i kvalitetom nalaza čija će zaštitna istraživanja pripomoći u rješavanju problema naseljenosti našičkog područja u mlađem kamenom, bakrenom, kasnom brončanom i mlađem željeznom dobu te srednjem vijeku.

Literatura

- Dizdar, M., Ložnjak Dizdar, D. 2009, Terenski pregled dijela trase magistralnog plinovoda Donji Miholjac-Slobodnica u Osječko-baranjskoj županiji, *Annales Instituti Archaeologici*, V, 134–138.
- Marković, Z. 1977, Problem eneolita u našičkoj regiji (Prilog genezi i stupnjevanju lasinske kulture), *Arheološki Vestnik*, XXVII (1976), 42–59.
- Marković, Z. 1984, Neka pitanja neolitika, eneolitika i brončanog doba našičkog kraja i Đakovštine, *Izdanja Hrvatskog arheološkog društva*, sv. 9, 13–29.
- Marković, Z. 2002, Kulture i stanovništvo našičkog kraja od prapovijesti do turskog osvajanja u 16. st., *Našički zbornik*, 7, 7–26.
- Minichreiter, K., Marković, Z. 2004, Arheološko rekognosciranje obilaznice Našice, *Obavijesti Hrvatskog arheološkog društva*, 1/XXXVI, Zagreb, 51–60.

Summary

Due to the construction of part of the D-2 national road-Našice bypass (Osijek-Baranja County), trial excavations and archaeological supervision of the route were conducted. The 4.1-km-long bypass route leaves the D-515 beneath the northernmost slopes of Mount Krndija, passing along the north-eastern edge of the suburb of Markovac Našički to connect with the D-53 leading towards Donji Miholjac (Fig. 1). The bypass route passes through a lowland area through which several streams run. The largest of them is Našička Rijeka, along which there are mild elevations on which all the archaeological sites are located.

In a field survey of part of the Našice bypass route in 2003 (Minichreiter, Marković 2004: 58–59), three sites were found in the planned section (AS 1 Markovac Našički-Male Livadke, AS 2 Markovac Našički-Orašje and AS 3 Markovac Našički-Stara Branjevina). Trial excavations revealed four new, previously unknown sites (Fig. 1). On a mild elevation (Fig. 3), shards of prehistoric pottery were collected that suggested the existence of AS 2a Markovac Našički-Orašje 2. In trial-trenching, archaeological structures with pottery finds were identified, which suggested the marginal part of an Aeneolithic, i.e. Lasinja culture, settlement. Another prehistoric settlement, AS 4 Velimirovac-Arenda 1, was found on a mild elevation located north of the Našička Rijeka. On the field's surface, pottery and stone artefacts were collected, while in the trial-trenches, archaeological structures with ceramic vessel shards and house daub were identified. The filling of a large pit-dwelling was documented, beside which there were also smaller oval-shaped pits (Fig. 4). The collected finds suggest the existence of a Starčevo culture settlement, traces of which were also found in a field survey of the Donji Miholjac-Slobodnica main natural gas pipeline route (Dizdar, Ložnjak Dizdar 2009: 136–138, site no. 17 Arenda). In the aforementioned field survey, finds were unearthed from the Late Bronze Age and the Middle Ages in the western part of the field (Dizdar, Ložnjak Dizdar 2009: 136). In a trial-trench on the Našice bypass route, between Neolithic and Late Bronze Age structures, a part of the surface with no finds was identified, therefore the western part was separated as a special site: Velimirovac-Arenda 2. In a trial-trench at this site, numerous archaeological structures with pottery finds from the Late Bronze Age, i.e. the Virovitica group, were identified. In a trial-trench some hundred metres further west, another previously unknown prehistoric site, AS 6 Velimirovac-Branjevina, was found.

After the trial excavations, the total length of the archaeological sites was increased from 735 m to 1,875 m. Future rescue excavations of seven sites located on the bypass route will help us solve the problem of populating the Našice area in the Neolithic, Copper Age, Late Bronze Age, Late Iron Age and Middle Ages.